

CONCRECIÓN CURRICULAR

IES FARO DAS LÚAS
ETAPA:ESO

A concreción curricular de cada etapa incluírá as adaptacións do currículo baseadas nas características do entorno social e cultural do centro e que deberá incorporar os aspectos específicos que definan o carácter singular do centro.

Estará incluído no proxecto educativo.

Data aprobación no Claustro: 25/05/2017

Data 1ª revisión: 10 de outubro de 2017.

Data 2ª revisión: 28 xuño de 2019

ÍNDICE

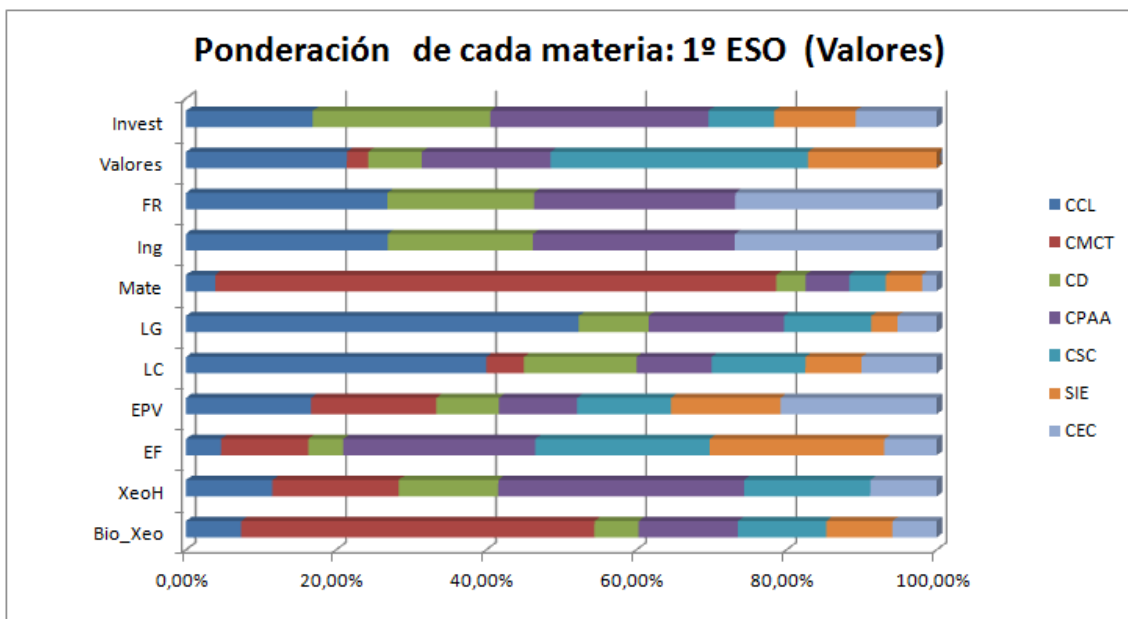
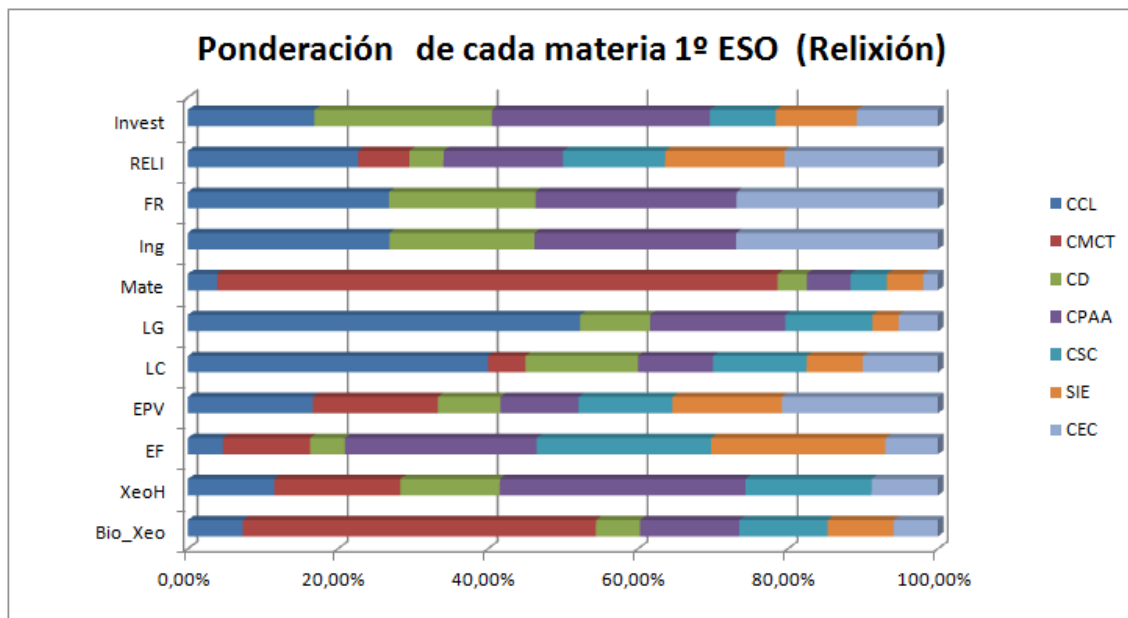
	Pax.
1. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave. Perfís competenciais de area/materia. Relación de estándares de aprendizaxe avaliábeis concretados por nivel educativo.	5
2. Concrecións xerais sobre metodoloxía (disposición do alumnado na aula, aprendizaxe cooperativa, aprendizaxe por proxectos)	10
3. Atención á diversidade.	12
3.1. Criterios xerais para agrupamentos do alumnado.	12
3.2. Criterios xerais para establecer os Reforzos Educativos	12
3.3. Criterios xerais para establecer as intervencións do PT e do AL e o modo	12
3.4. Criterios xerais para seleccionar a proposta de alumnado PMAR ou FP Básica	12
4. Recursos e materiais. (Especificación, no seu caso, relación de libros de texto por nivel educativo con expresión da data de aprobación por parte da Inspección Educativa).	13
5. Tratamento dos elementos transversais nas áreas/materias concretados por nivel educativo.	21
6. Proxectos e programas nos que participa o centro (Especificación para cada un deles xustificación da necesidade, data de implantación, ...)	23
6.1. Innovación e calidade educativa (Contratos programa, plan Proxecta, plan de mellora de bibliotecas escolares, proxecto Abalar, EDIXGAL, ...)	25
6.2. Idiomas (centros plurilingües, sección bilingües, CUALE, ...)	26
7. Materias de libre configuración (data de autorización XT)	27
8. Departamento as actividades complementarias e extraescolares.	28
9. Criterios para deseñar, seleccionar, organizar e avaliar as actividades complementarias e extraescolares.	29
10. Canais de comunicación coas familias e alumnado (modelo unificado de información sobre as programacións, uso da axenda escolar, uso da páxina web, reunión, tutorías país, aula virtual...)	31

11. Avaliación do alumnado:	34
11.1. Datas das avaliacións (modelos de actas)	34
11.2. Avaliación inicial	34
11.3. Criterios xerais de promoción do alumnado de curso/etapa EP/ESO/BAC.	34
11.4. Criterios de titulación (ESO-BAC)	34
11.5. Procedemento para a acreditación de coñecementos previos en Bacharelato	34
11.6. Protocolo para a elaboración de plans específicos para alumnado que permaneza un ano máis no curso	34
11.7. Criterios xerais para tratamento das materias pendentes	34
11.8. Procedemento de revisión e de reclamacións ao longo do curso e ás cualificacións finais.	35
11.9. Criterios xerais do outorgamento de Mencións Honoríficas	35
12. Criterios xerais da avaliación da práctica docente e do proceso ensinanza aprendizaxe. Concreción dos indicadores de logro (modelo acta)	36
13. Decisións e criterios xerais na elaboración e avaliación das Programacións didácticas (modelo unificado, datas de entrega, datas de revisión, guión revisión ...)	37

1. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave. Perfís competenciais de area/materia. Relación de estándares de aprendizaxe avaliábeis concretados por nivel educativo.

Ponderación de cada materia 1º ESO (Relixión)

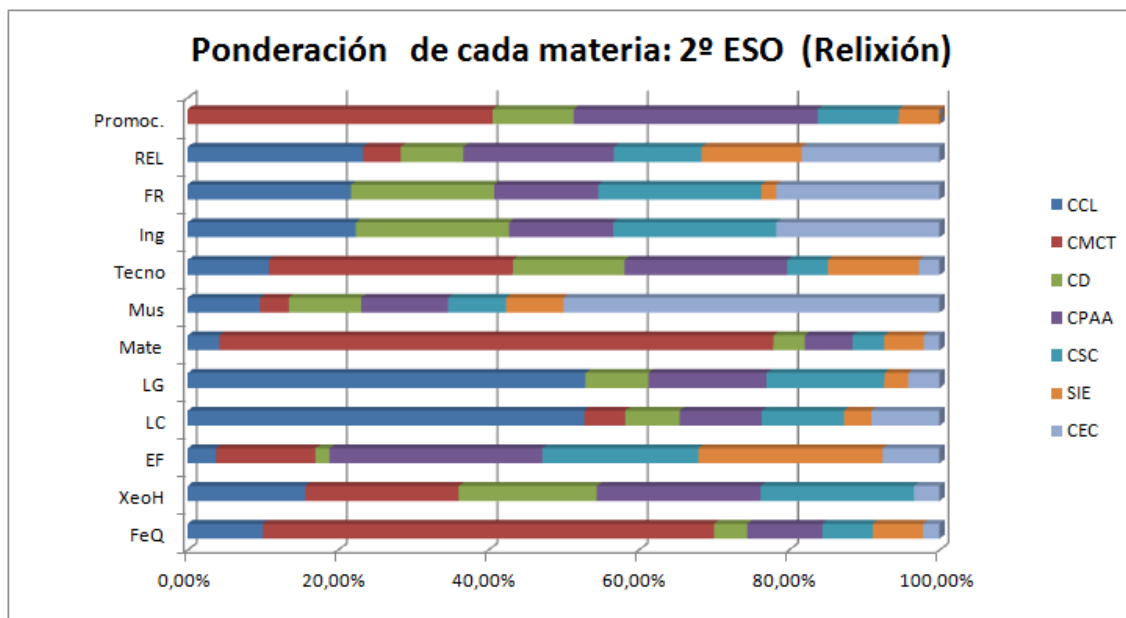
	CCL	CMCT	CD	CPAA	CSC	SIE	CEC
Bio Xeo	7,35%	47,06%	5,88%	13,24%	11,76%	8,82%	5,88%
XeoH	11,50%	16,81%	13,27%	32,74%	16,81%	0,00%	8,85%
EF	4,65%	11,63%	4,65%	25,58%	23,26%	23,26%	6,98%
EPV	16,67%	16,67%	8,33%	10,42%	12,50%	14,58%	20,83%
LC	40,00%	5,00%	15,00%	10,00%	12,50%	7,50%	10,00%
LG	52,33%	0,00%	9,30%	18,02%	11,63%	3,49%	5,23%
Mate	3,88%	74,76%	3,88%	5,83%	4,85%	4,85%	1,94%
Ing	26,89%	0,00%	19,33%	26,89%	0,00%	0,00%	26,89%
FR	26,83%	0,00%	19,51%	26,83%	0,00%	0,00%	26,83%
RELI	22,73%	6,82%	4,55%	15,91%	13,64%	15,91%	20,45%
Invest	16,89%	0,00%	23,65%	29,05%	8,78%	10,81%	10,81%

Ponderación de cada materia 1º ESO (Valores)

	CCL	CMCT	CD	CPAA	CSC	SIE	CEC
Bio Xeo	7,35%	47,06%	5,88%	13,24%	11,76%	8,82%	5,88%
XeoH	11,50%	16,81%	13,27%	32,74%	16,81%	0,00%	8,85%
EF	4,65%	11,63%	4,65%	25,58%	23,26%	23,26%	6,98%
EPV	16,67%	16,67%	8,33%	10,42%	12,50%	14,58%	20,83%
LC	40,00%	5,00%	15,00%	10,00%	12,50%	7,50%	10,00%
LG	52,33%	0,00%	9,30%	18,02%	11,63%	3,49%	5,23%
Mate	3,88%	74,76%	3,88%	5,83%	4,85%	4,85%	1,94%
Ing	26,89%	0,00%	19,33%	26,89%	0,00%	0,00%	26,89%
FR	26,83%	0,00%	19,51%	26,83%	0,00%	0,00%	26,83%
Valores	21,43%	2,86%	7,14%	17,14%	34,29%	17,14%	0,00%
Invest	16,89%	0,00%	23,65%	29,05%	8,78%	10,81%	10,81%

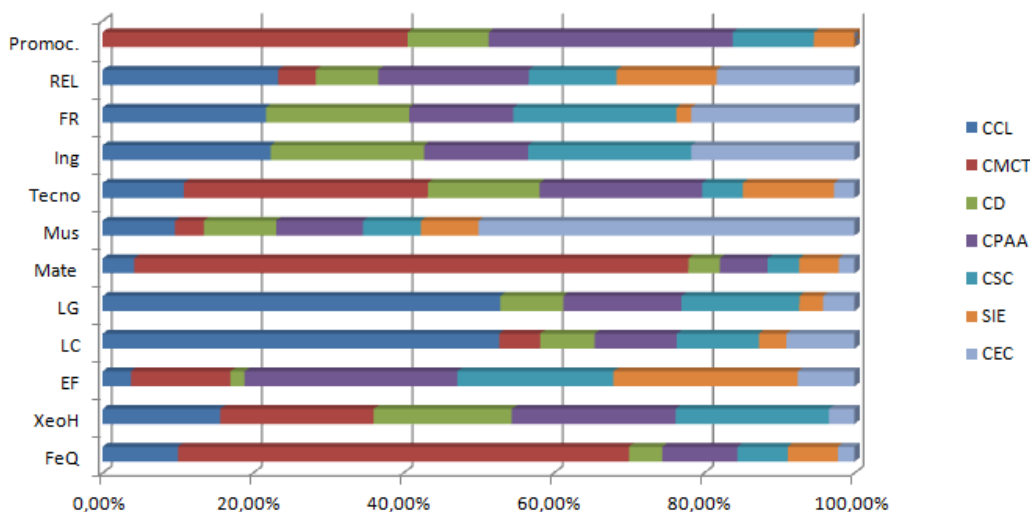
2º ESO

Ponderación de cada materia: 2º ESO (Relixión)

Ponderación de cada materia: 2º ESO (Valores)

Ponderación de cada materia: 2º ESO (Relixión)

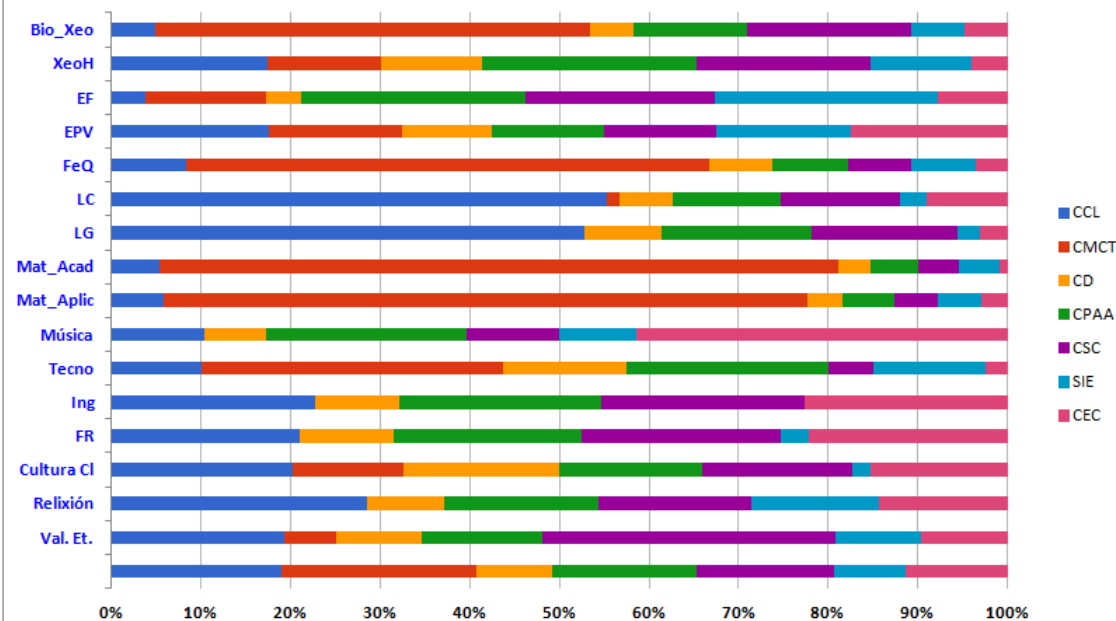
	CCL	CMCT	CD	CPAA	CSC	SIE	CEC	
FeQ	10,00%	60,00%	4,44%	10,00%	6,67%	6,67%	2,22%	100,00%
XeoH	15,65%	20,41%	18,37%	21,77%	20,41%	0,00%	3,40%	100,00%
EF	3,77%	13,21%	1,89%	28,30%	20,75%	24,53%	7,55%	100,00%
LC	52,73%	5,45%	7,27%	10,91%	10,91%	3,64%	9,09%	100,00%
LG	52,88%	0,00%	8,38%	15,71%	15,71%	3,14%	4,19%	100,00%
Mate	4,21%	73,68%	4,21%	6,32%	4,21%	5,26%	2,11%	100,00%
Mus	9,62%	3,85%	9,62%	11,54%	7,69%	7,69%	50,00%	100,00%
Tecno	10,81%	32,43%	14,86%	21,62%	5,41%	12,16%	2,70%	100,00%
Ing	22,37%	0,00%	20,39%	13,82%	21,71%	0,00%	21,71%	100,00%
FR	21,71%	0,00%	19,08%	13,82%	21,71%	1,97%	21,71%	100,00%
REL	23,33%	5,00%	8,33%	20,00%	11,67%	13,33%	18,33%	100,00%
Promoc.	0,00%	40,54%	10,81%	32,43%	10,81%	5,41%	0,00%	100,00%

Ponderación de cada materia: 2º ESO (Valores Et.)

	CCL	CMCT	CD	CPAA	CSC	SIE	CEC	
FeQ	10,00%	60,00%	4,44%	10,00%	6,67%	6,67%	2,22%	100,00%
XeoH	15,65%	20,41%	18,37%	21,77%	20,41%	0,00%	3,40%	100,00%
EF	3,77%	13,21%	1,89%	28,30%	20,75%	24,53%	7,55%	100,00%
LC	52,73%	5,45%	7,27%	10,91%	10,91%	3,64%	9,09%	100,00%
LG	52,88%	0,00%	8,38%	15,71%	15,71%	3,14%	4,19%	100,00%
Mate	4,21%	73,68%	4,21%	6,32%	4,21%	5,26%	2,11%	100,00%
Mus	9,62%	3,85%	9,62%	11,54%	7,69%	7,69%	50,00%	100,00%
Tecno	10,81%	32,43%	14,86%	21,62%	5,41%	12,16%	2,70%	100,00%
Ing	22,37%	0,00%	20,39%	13,82%	21,71%	0,00%	21,71%	100,00%
FR	21,71%	0,00%	19,08%	13,82%	21,71%	1,97%	21,71%	100,00%
Valores	32,26%	6,45%	6,45%	9,68%	25,81%	9,68%	9,68%	100,00%
Promoc.	0,00%	40,54%	10,81%	32,43%	10,81%	5,41%	0,00%	100,00%

PERFIL COMPETENCIAL 3º ESO

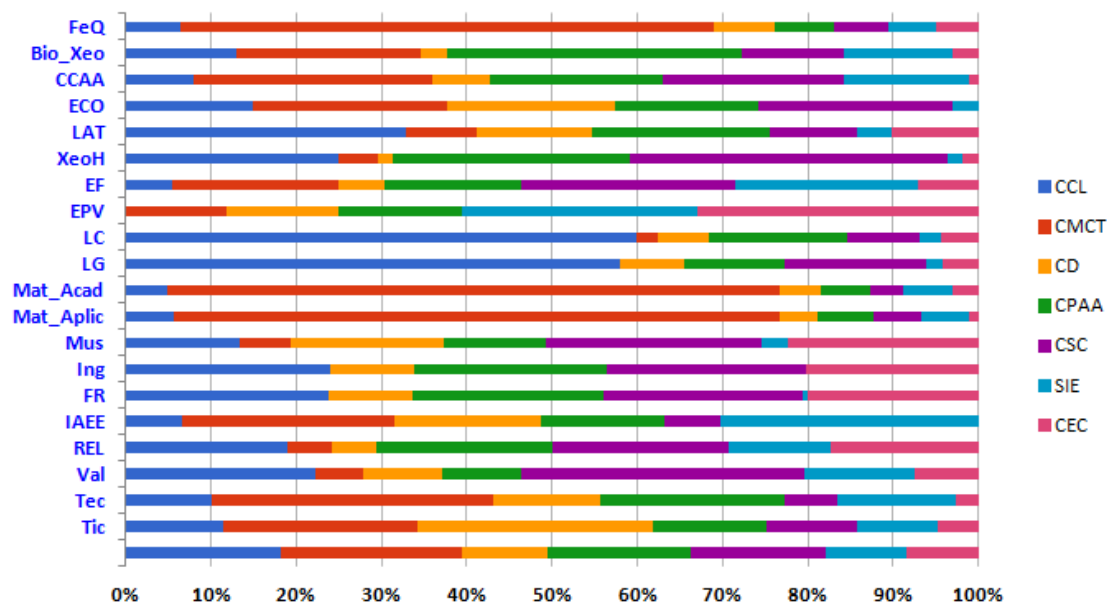
Ponderación de cada materia 3º ESO

Materia	CCL	CMCT	CD	CPAA	CSC	SIE	CEC	Total
Bio_Xeo	4,85%	48,54%	4,85%	12,62%	18,45%	5,83%	4,85%	100,00%
XeoH	17,33%	12,67%	11,33%	24,00%	19,33%	11,33%	4,00%	100,00%
EF	3,85%	13,46%	3,85%	25,00%	21,15%	25,00%	7,69%	100,00%
EPV	17,50%	15,00%	10,00%	12,50%	12,50%	15,00%	17,50%	100,00%
FeQ	8,33%	58,33%	7,14%	8,33%	7,14%	7,14%	3,57%	100,00%
LC	55,22%	1,49%	5,97%	11,94%	13,43%	2,99%	8,96%	100,00%
LG	52,79%	0,00%	8,63%	16,75%	16,24%	2,54%	3,05%	100,00%
Mat_Acad	5,41%	75,68%	3,60%	5,41%	4,50%	4,50%	0,90%	100,00%
Mat_Aplic	5,83%	71,84%	3,88%	5,83%	4,85%	4,85%	2,91%	100,00%
Música	10,34%	0,00%	6,90%	22,41%	10,34%	8,62%	41,38%	100,00%
Tecno	10,00%	33,75%	13,75%	22,50%	5,00%	12,50%	2,50%	100,00%
Ing	22,64%	0,00%	9,43%	22,64%	22,64%	0,00%	22,64%	100,00%
FR	20,99%	0,00%	10,49%	20,99%	22,22%	3,09%	22,22%	100,00%
Cultura CI	20,14%	12,50%	17,36%	15,97%	16,67%	2,08%	15,28%	100,00%
Relixión	28,57%	0,00%	8,57%	17,14%	17,14%	14,29%	14,29%	100,00%
Val. Et.	19,23%	5,77%	9,62%	13,46%	32,69%	9,62%	9,62%	100,00%

PERFIL COMPETENCIAL 4º ESO

Ponderación de cada materia 4 ESO

	CCL	CMCT	CD	CPAA	CSC	SIE	CEC	
FeQ	6,34%	62,68%	7,04%	7,04%	6,34%	5,63%	4,93%	100,00%
Bio_Xeo	12,87%	21,78%	2,97%	34,65%	11,88%	12,87%	2,97%	100,00%
CCAA	7,87%	28,09%	6,74%	20,22%	21,35%	14,61%	1,12%	100,00%
ECO	14,85%	22,77%	19,80%	16,83%	22,77%	2,97%	0,00%	100,00%
LAT	32,77%	8,40%	13,45%	21,01%	10,08%	4,20%	10,08%	100,00%
XeoH	24,85%	4,73%	1,78%	27,81%	37,28%	1,78%	1,78%	100,00%
EF	5,36%	19,64%	5,36%	16,07%	25,00%	21,43%	7,14%	100,00%
EPV	0,00%	11,84%	13,16%	14,47%	0,00%	27,63%	32,89%	100,00%
LC	59,83%	2,56%	5,98%	16,24%	8,55%	2,56%	4,27%	100,00%
LG	58,02%	0,00%	7,41%	11,93%	16,46%	2,06%	4,12%	100,00%
Mat_Acad	4,85%	71,84%	4,85%	5,83%	3,88%	5,83%	2,91%	100,00%
Mat_Aplic	5,56%	71,11%	4,44%	6,67%	5,56%	5,56%	1,11%	100,00%
Mus	13,43%	5,97%	17,91%	11,94%	25,37%	2,99%	22,39%	100,00%
Ing	24,03%	0,00%	9,74%	22,73%	23,38%	0,00%	20,13%	100,00%
FR	23,87%	0,00%	9,68%	22,58%	23,23%	0,65%	20,00%	100,00%
IAEE	6,58%	25,00%	17,11%	14,47%	6,58%	30,26%	0,00%	100,00%
REL	18,97%	5,17%	5,17%	20,69%	20,69%	12,07%	17,24%	100,00%
Val	22,22%	5,56%	9,26%	9,26%	33,33%	12,96%	7,41%	100,00%
Tec	10,13%	32,91%	12,66%	21,52%	6,33%	13,92%	2,53%	100,00%
Tic	11,43%	22,86%	27,62%	13,33%	10,48%	9,52%	4,76%	100,00%

OBTENCIÓN DA CALIFICACIÓN DAS COMPETENCIAS:

As competencias clave se obtéñen aplicando estas ponderacións pola nota da materia correspondente, obtendo unha media ponderada respecto ó número de estándares avaliados.

2. Concrecións xerais sobre metodoloxía (disposición do alumnado na aula, aprendizaxe cooperativa, aprendizaxe por proxectos)

É innegable que cada materia implica unha serie de orientacións metodolóxicas diferentes, derivadas do contido que pretenden transmitir, da aplicación práctica de cada unha, dos obxectivos que se busquen ...

Porén, o marco normativo da LOMCE si debería establecer, e así o fai, unha forma de entender a ensinanza artellada en certos piares básicos e comúns, que son os que se recollen a continuación:

1. Partir do nivel de desenrolo do alumno (socio-afectivo, persoal e cognitivo) e adaptarse aos seus ritmos de aprendizaxe. Necesidade de conectar cos seus intereses e necesidades.

2. Na mesma liña partírase dos coñecementos previos para, a partir de ahí, ir engarzando os novos contidos obxecto de aprendizaxe.

3. Daráselle prioridade a comprensión dos contidos fronte á aprendizaxe puramente mecánica e memorística. Só así se poderá poñer en práctica o aprendido e transferir esa aprendizaxe á vida real.

4. Do mesmo xeito que o anterior tenderá a dársele máis importancia ao proceso que ao resultado, o que implica valorar a participación e o esforzo do alumnado aínda cando non chegue a un resultado completamente satisfactorio.

5. Fomentarase a reflexión persoal e crítica sobre todo o realizado.

6. Autonomía. O alumnado deberá ser crítico, chegando a conclusións propias e reelaborando a aprendizaxe para facer desta unha verdadeira aprendizaxe significativa e funcional.

7. Inter e intradisciplinaria. Na medida do posible as diferentes materias deben estar intimamente relacionadas entre elas.

8. O profesor deixará de ser un mero transmisor de contidos para converterse nun mediador, un guía que oriente os diferentes procesos na procura desa maior autonomía do alumnado. Trátase dunha ensinanza activa que procure a autonomía progresiva do discente ao tempo que lle da a este maior responsabilidade, deixándolle que tome decisións acordes coa súa maduración e desenvolvemento.

9. Coidar moito o aspecto socializador e de relación, tanto no gran grupo (centro) como no pequeno (aula). Un bo clima favorece unha aprendizaxe máis factible para todos.

10. Aumento gradual da complexidade dos contidos e das tarefas. Iso permitirá formular obxectivos máis accesibles con outros quizais voluntarios, de indagación para o alumnado que remate antes.

11. Potenciar o traballo cooperativo e as actividades participativas combinándoas con outras de tipo individual.

12. Contar con pluralidade de medios. Neste sentido potenciarase o uso da páxina web do centro como recurso onde ir deixando documentación para que o alumnado poida volver a traballala de xeito máis independente as veces que considere preciso.

13. Na mesma liña continuamos ampliando o uso das novas tecnoloxías. Somos conscientes de que para o noso alumnado constitúen algo máis ca un recurso, son unha das súas formas habituais de comunicación e relación. E se queremos emocionar realmente ao alumnado para conectar cos seus intereses é preciso integralas de xeito natural no día a día do proceso didáctico.

14. Dar á lectura unha importancia fundamental, non unicamente nas materias lingüísticas senón en todas elas, posto que, como habilidade transversal, facilita unha mellor comprensión e expresión, reduce as faltas de ortografía, aumenta a rapidez á hora de estudar...

15. O claustro de profesores asume a necesidade de continuar traballando por proxectos, metodoloxía que pretende extender progresivamente nos cursos 3º e 4º así como xeneralizar o uso da rede abalar nos dous primeiros cursos de secundaria.

16. Incorporación progresiva das “flipped classroom” ou aulas invertidas.

17. Lograr esa utopía que ven sendo “aprender xogando”, unha aprendizaxe lúdica que

poida ter nos xogos de rol, a gamificación, as novas tecnoloxías... uns grandes aliados.

Por último, en canto á disposición do alumnado na aula, dependerá do tipo de actividade que se realice, podendo diferenciar tres tipos de distribución para a organización do traballo na aula:

- Traballo individual: para exposición de contidos, desenvolvemento das unidades e realización de exercicios e actividades.
- Traballo en parellas: para realizar actividades de desenvolvemento, actividades de conversa, problemas, traballos con textos, pequenas tarefas e actividades de laboratorio de ciencias ... Estes emparellamentos poderán realizarse seguindo os criterios do profesorado de cada materia ou deixando que o alumno ou alumna elixa a persoa coa que traballar guiándose pola súa afinidade.
- Traballo en grupos: para realizar tarefas, proxectos, UDIS, traballos complexos, actividades de conversación, actividades de laboratorio, resolución de problemas, traballos con textos... Estes agrupamentos poden ter un número variable (entre tres e seis persoas) recaendo a súa formación (dependendo das materias) no propio alumnado ou ben no profesor ou profesora da materia. Normalmente o alumnado segue criterios de afinidade para xuntarse en equipos mentres o profesorado emprega outros criterios como nivel académico, número de nenos e nenas, tipo de aprendizaxe, habilidades e carácter de cada persoa..., procurando que sexan heteroxéneos.
- Nalgúns casos, para a realización de debates, divídese a aula en dous grandes grupos.

3. Atención á diversidade.

3.1. Criterios xerais para agrupamentos do alumnado.

Para facer os agrupamentos a principio de curso téñense en conta aspectos coma as indicacións dadas polos titores do curso anterior (no caso de alumnos/as repetidores) ou ben polos informes que nos chegan dos centros de procedencia dos alumnos/as. En función a estes informes inténtase facer grupos compensados en canto a número de repetidores, de nenos e nenas, de alumnos con reforzo en linguas ou en matemáticas,

3.2. Criterios xerais para establecer os Reforzos Educativos.

Segundo está recollido no Plan Xeral de atención a diversidade do centro a decisión da súa necesidade é responsabilidade do profesor materia impartida e fará constar a aplicación desta medida nas súas cualificacións engadindo RE á nota do alumno/a beneficiario deste medida.

3.3. Criterios xerais para establecer as intervencións do PT e do AL e o modo.

O profesor de pedagogía terapéutica exerce a función de apoio ao alumnado con necesidades educativas especiais. O seu traballo realízase na aula de apoio (para a atención individualizada do alumnado con Adaptación Curricular Significativa que así o precise) e dentro da aula. Priorízase sempre esta segunda opción por normalizadora. Igualmente priorízase a atención ao alumnado dos cursos iniciais fronte a atención nos derradeiros.

Mentres no centro non se dispoña dun Grupo de adquisición das linguas ou grupos de adaptación da competencia curricular, e sempre na medida dos posibilidades e en función da dispoñibilidade horaria, este profesor/a poderá atender ao alumnado estranxeiro.

3.4. Criterios xerais para seleccionar a proposta de alumnado PMAR ou FP Básica.

Segundo a resolución de 15 de xullo de 2016, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, polo que se ditan instrucións para a implantación, no curso académico 2016/17, do currículo establecido no Decreto 86/2015, do 25 de xuño, de educación secundaria obrigatoria e do bacharelato nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia, os criterios para seleccionar o alumnado para os Programas de Mellora de Aprendizaxe e do rendemento son:

- .-Ter dificultades relevantes de aprendizaxe.
- .-Ter sido obxecto doutras medidas de atención á diversidade, sen que estas resultasen suficientes para a recuperación das dificultades de aprendizaxe detectadas.
- .-Existir expectativas razoables de que coa incorporación ao programa poderán cursar o cuarto curso pola vía ordinaria.

As situacións que se contemplan son as seguintes:

.-Alumnado que teñan cursado por primeira vez o primeiro curso da ESO, tendo repetido en Primaria, ou que cursou por segunda vez o primeiro curso da ESO e non está en condicións de promocionar ao segundo curso da ESO; poderá incorporarse ao programa de mellora da aprendizaxe e do rendemento que se desenvolverá ao longo do terceiro curso.

.-Alumnado que teña cursado por segunda vez o segundo curso da ESO, e non está en condicións de promocionar ao terceiro curso da ESO, poderá incorporarse ao programa de mellora de aprendizaxe e do rendemento que se desenvolverá ao longo do terceiro curso.

Outra das medidas de atención á diversidade que se poderán levar a cabo no centro é a inclusión do programa PMAR sempre e cando o número de alumnos/as sexa o indicado pola Consellería (10) e dispoñamos de profesorado suficiente posto que este programa implica unha carga importante de horas.

CONSELLERÍA DE CULTURA EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

Instituto de Ensino Secundario Faro das Lúas

r/Cuxhaven , nº 7 - 36620 - Vilanova de Arousa

Tlfo.: 886 159 230 - FAX.: 886 159 233

e-mail : ies.faro.das.luas@edu.xunta.es**XUNTA DE GALICIA**CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA**4. Recursos e materiais. (Especificar, no seu caso, relación de libros de texto por nivel educativo con expresión da data de aprobación por parte da Inspección Educativa). CONCRECIÓN CURRICULAR**

A continuación detállanse os recursos e materiais empregados polos diversos departamentos didácticos:

NOTA: como material do centro de libre acceso encadramos: Pizarras dixitais, portátiles e ultraportátiles, canon proxeutor, material dispoñible na biblioteca así coma na aula de informática

Materia	Recursos e materiais
Educación Física	Todos os do departamento que aparecen reflectidos no inventario. Apuntes elaborados polas profesoras que imparten a materia. Recursos de Internet. Material do centro de libre acceso para todas as materias.
Física e Química	<i>Física y Química 2º ESO.</i> EDIXGAL. <i>Física y Química 3º ESO.</i> Ed. Santillana. <i>Física y Química 4º ESO.</i> Ed. Santillana. Os libros de texto de 2º e 4º da ESO foron aprobado por Inspección Educativa no curso 2016-17. Caderno de clase. Libros de consulta da biblioteca do centro, incluíndo textos doutras editoriais distintos ao que se utiliza na aula. Prensa. Material específico de laboratorio. Material do centro de libre acceso para todas as materias.
Matemáticas	Fichas elaboradas polo profesorado da materia. Cursos virtuais elaborados polo profesorado da materia. Cursos do EDA D http://proyectodescartes.org/EDAD/ Recursos da páxina http://www.desarrollomultimedia.cl/digitales_html/odea/matematica/ Unidades didácticas de Procomún: https://procomun.educalab.es/ Recursos da páxina: http://www.educ.ar/ Recursos do Plan Ceibal: http://www.ceibal.edu.uy/ Xogo on-line Matemático: http://matematico.es/

CONSELLERÍA DE CULTURA EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

Instituto de Ensino Secundario Faro das Lúas

XUNTA DE GALICIACONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

r/Cuxhaven , nº 7 - 36620 - Vilanova de Arousa

Tlfo.: 886 159 230 - FAX.: 886 159 233

e-mail : ies.faro.das.luas@edu.xunta.es

	Vídeos de canais matemáticos como TUTOMATE, academia Khan, Lasmatemáticas.es e Miguelmáticas. Recursos colgados no apartado do departamento de matemáticas da páxina web do instituto. Vídeos enriquecidos polo profesorado da materia. Paneis de recursos de Pinterest. Test e xogo online elaborados con Kahhot e Socrative. Materiais interactivos realizados con GeoGebra. Material do centro de libre acceso para todas as materias.
Lingua Galega	1º ESO: EDIXGAL. 2º ESO: EDIXGAL. 3º ESO: <i>Lingua galega e Literatura. Adarve.</i> Oxford Educación. 4º ESO: <i>Lingua galega e Literatura. Adarve.</i> Oxford Educación. Os libros de texto de 1º e 3º da ESO foron aprobados por Inspección Educativa no curso 2011-12; os libros de texto de 2º e 4º da ESO foron aprobados por Inspección Educativa no curso 2012-13. - Os libros de lectura: 1º ESO: <i>Escarlatina, a cocinheira defunta</i>, Leticia Costas. Editorial Xerais. <i>O raio veloz</i>, Agustín Fernández Paz. Editorial Oxford. 2º ESO: <i>Contos por palabras</i>, Agustín Fernández Paz. Editorial Xerais. <i>As lágrimas de Shiva</i>, César Mallorquí. Editorial Edebé. <i>O tesouro das ánimas</i>, Conchi Regueiro. Baía Edicións. 3º ESO: <i>O corazón de Xúpiter</i>, Leticia Costas. Editorial Xerais. <i>Cartas de inverno</i>, Agustín Fernández Paz. Editorial Xerais. <i>Na fogueira dos versos</i>, Antonio García Teijeiro. Editorial Xerais. 4º ESO: <i>Noite de voraces sombras</i>, Agustín Fernández Paz. Editorial Xerais. <i>Cousas</i>, Alfonso R. Castelao. Editorial Galaxia. Material do centro de libre acceso para todas as materias.
Música	Todo o material que hai a disposición na clase. Achegamento á música a través da interpretación cos instrumentos presentes na aula, en especial co instrumental Orff.

CONSELLERÍA DE CULTURA EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

Instituto de Ensino Secundario Faro das Lúas

r/Cuxhaven , nº 7 - 36620 - Vilanova de Arousa

Tlfo.: 886 159 230 - FAX.: 886 159 233

e-mail : ies.faro.das.luas@edu.xunta.es

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

	Medios audiovisuais. Ordenador portátil e canón reprodutor. Encerado Dixital na aula de informática. Ordenadores da aula de informática e das aulas Abalar de 2º ESO. Cadea musical. Partituras e exercicios entregados ao alumnado en forma de fotocopias. Material do centro de libre acceso para todas as materias.	
Inglés	1ºESO	EDIXGAL CDs correspondentes aos libros e material dixital. Materiais complementarios elaborados polo Seminario de Inglés. Dicionario Oxford Pocket, O.U.P. Libros de lectura graduados. Material do centro de libre acceso para todas as materias.
	2ºESO Os libros de texto de 2º e 4º da ESO foron aprobados por Inspección Educativa no curso 2014-15.	EDIXGAL. CDs correspondentes aos libros e material dixital. Materiais complementarios elaborados polo Seminario de Inglés. Dicionario <i>Oxford Pocket</i>, O.U.P. Libros de lectura graduados. Material do centro de libre acceso para todas as materias
	3ºESO	My life 3, Student's Book, Pearson. My life 3, Workbook, Pearson. CDs correspondentes aos libros e material dixital. Materiais complementarios elaborados polo Seminario de Inglés. Dicionario <i>Oxford Pocket</i>, O.U.P. Libros de lectura graduados. Material do centro de libre acceso para todas as materias

CONSELLERÍA DE CULTURA EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

Instituto de Ensino Secundario Faro das Lúas

r/Cuxhaven , nº 7 - 36620 - Vilanova de Arousa

Tlfo.: 886 159 230 - FAX.: 886 159 233

e-mail : ies.faro.das.luas@edu.xunta.es**XUNTA DE GALICIA**CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

	4ºESO Os libros de texto de 2º e 4º da ESO foron aprobados por Inspección Educativa no curso 2014-15.	My life 4, Student's Book, Pearson. My life 4, Workbook, Pearson. CDs correspondentes aos libros e material dixital. Materiais complementarios elaborados polo Seminario de Inglés. Diccionario <i>Oxford Pocket, O.U.P.</i> Libros de lectura graduados. Material do centro de libre acceso para todas as materias
Educación Plástica e Visual	Materiais persoais Cada estudante dispón de recursos materiais propios: libro de texto, caderno de apuntamentos, regra graduada, cartabón e escuadro, compás, lapis 2B, HB e 2H, afialapis, goma, lapis de cores, rotuladores, témperas (maxenta, cián, amarelo, branco e negro), pinceis, tesoiras, pegamento e láminas. Os libros de texto usados en cada curso son os seguintes: 1º ESO: <i>Educación Plástica, Visual 1 ESO</i>. Serie Perfís. Departamento de Edicións Educativas de Edicións Obradoiro Santillana. Ano 2010. ISBN: 978-84-8224-977-3. 3º ESO: <i>Educación Plástica e Visual 3 ESO</i>. Serie Perfís. Departamento de Edicións Educativas de Edicións Obradoiro Santillana. Ano 2010. ISBN: 978-84-8224-982-7. 4º ESO: Non se usará ningún libro de texto. Estes libros de texto foron aprobados por Inspección Educativa antes do curso 2012-13. Materiais colectivos Son os recursos postos polo centro a disposición do estudante para determinadas prácticas: tórculo, gubias, carbón, pinceis, espátulas, tintas de gravado, rodillos, ceras manley, pastel. Material do centro de libre acceso para todas as materias.	

CONSELLERÍA DE CULTURA EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

Instituto de Ensino Secundario Faro das Lúas

r/Cuxhaven , nº 7 - 36620 - Vilanova de Arousa

Tlfo.: 886 159 230 - FAX.: 886 159 233

e-mail : ies.faro.das.luas@edu.xunta.es**XUNTA DE GALICIA**CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

Tecnoloxía	• A aula taller e a súa dotación (ferramentas, canón de proxección e ordenador, equipos eléctricos e electrónicos, impresora 3D...). • As aulas de informática. (Programas de simulación, tinkerCAD, tecno12-18...) • A biblioteca do centro Material do centro de libre acceso para todas as materias.
Relixión	Libro de texto do alumnado: 1º ESO: EDIXGAL. 2º ESO: EDIXGAL. 3º ESO: <i>Proxecto Betania 3</i> , editorial SM. Carpetas de recursos do departamento. Catecismo da Igrexa Católica. Biblia. Revistas, diarios, información do Terceiro Mundo. Encíclicas. Documentos do Concilio Vaticano II. Comentarios de texto. Diapositivas. Películas. Internet na aula de informática. Programas informáticos. Blogs. Wikis. Web 2.0. Exposición en paneis, murais. Diversos recursos lúdicos (crucigramas, sopas de letras...). Cancións e actividades musicais. Xogos e dinámicas grupais. Presentacións en Power-Point. Exercicios de valores. Bibliografía na biblioteca do instituto. Material do centro de libre acceso para todas as materias.
Lingua Castelá	Libros de texto do alumnado: 4º ESO: <i>Lengua castellana y literatura</i> , editorial Santillana. Aprobado por inspección Educativa no curso 2016-17. <i>Latín 4º ESO. Saber Hacer</i> , editorial Santillana. Aprobado por inspección Educativa no curso 2016-17. No resto de cursos non hai libro de texto. Antoloxías de textos. Prensa escrita e dixital. Programas de radio. Bibliotecas do centro e de aula Material do centro de libre acceso para todas as materias.

CONSELLERÍA DE CULTURA EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

Instituto de Ensino Secundario Faro das Lúas

r/Cuxhaven , nº 7 - 36620 - Vilanova de Arousa

Tlfo.: 886 159 230 - FAX.: 886 159 233

e-mail : ies.faro.das.luas@edu.xunta.es**XUNTA DE GALICIA**CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

Xeografía e Historia	Libro de texto: <i>Ciencias Sociais, Xeografía e Historia 1º</i> EDIXGAL <i>Xeografía e Historia 2º ESO</i>, EDIXGAL <i>Ciencias Sociais, Xeografía e Historia 3º</i>, Rodeira-Grupo Edebé <i>Historia 4º ESO</i>, Obradoiro Santillana Os libros de texto de 2º e 4º, foron aprobados por Inspección Educativa no curso 2016-17. Material do centro de libre acceso para todas as materias.
Economía	Libro do alumno 4º: <i>Economía 4º ESO Saber Hacer, Santillana</i>. Aprobado por Inspección Educativa no curso 2016-17. Proxectos de Aprendizaxe e servizo. Xerador de avaliacións. Portfolio. Biblioteca de Recursos. Material do centro de libre acceso para todas as materias.
IAEE	Materiais elaborados polo profesorado e subministrados ao alumnado en forma de fotocopias ou subidos á aula virtual. Libro gratuíto e libros de banda deseñada que o profesor José Sande ofrece na súa web: http://www.librosdetextogratis.com/spa/libros.php Sitios web e portais como portal de Educación Cívico-Tributaria da AEAT, Portal do Cliente bancario, Portal da Unión Europea... Bibliografía específica e selección de lecturas, incluíndo lexislación e artigos na prensa e revistas especializadas. Ao respecto, haberá a disposición do alumnado diversos materiais na biblioteca. Utilización de artigos e gráficos de prensa e revistas especializadas tanto en edición escrita como dixital: <i>Expansión, Cinco Días, Emprendedores...</i> Documentais e vídeos Material do centro de libre acceso para todas as materias.
Cultura Clásica	Libro de texto: <i>Cultura Clásica 3º ESO</i>, Santillana. Aprobado por Inspección Educativa no curso 2016-17.

CONSELLERÍA DE CULTURA EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

Instituto de Ensino Secundario Faro das Lúas

r/Cuxhaven , nº 7 - 36620 - Vilanova de Arousa

Tlfo.: 886 159 230 - FAX.: 886 159 233

e-mail : ies.faro.das.luas@edu.xunta.es**XUNTA DE GALICIA**CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

	Material do centro de libre acceso para todas as materias.
Bioloxía e Xeoloxía	Libros de texto: - <i>Ciencias da Natureza</i> . 1º ESO EDIXGAL - Apuntamentos adicionais Boletín de apuntamentos Libros específicos dun tema en concreto (atlas de astronomía, guías de minerais e rochas, vertebrados, invertebrados, botánica, fósiles, saúde, medio ambiente, etc) á disposición do alumnado no departamento e na biblioteca para realizar consultas. Protocolos de prácticas de laboratorio e claves dicotómicas. Fichas laboratorio. Coleccións didácticas de minerais, rochas e fósiles. Prensa escrita (Programa “Prensa- Escuela”) e revistas de divulgación .
Promoción de estilos de vida saudables. 2º ESO	Boletín de apuntamentos Fichas laboratorio Fichas de traballo Prensa escrita (Programa “Prensa- Escuela”) e revistas de divulgación Material do centro de libre acceso para todas as materias
Ciencias Aplicadas para a actividade profesional de 4º ESO	Boletín de apuntamentos Fichas laboratorio Libros específicos dun tema en concreto á disposición do alumnado no departamento e na biblioteca para realizar consultas. Protocolos de prácticas de laboratorio. Material do centro de libre acceso para todas as materias
Francés	Libros de texto e cadernos: 1º ESO:- <i>Parachute 1- Livre de l’élève</i> . - <i>Parachute 1- Cahier d’exercices</i> acompañado do CD de audio. 2º ESO:- <i>Parachute 2- Livre de l’élève</i> . - <i>Parachute 2- Cahier d’exercices</i> acompañado do CD de audio. 3º ESO:- <i>Parachute 3- Livre de l’élève</i> .

CONSELLERÍA DE CULTURA EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

Instituto de Ensino Secundario Faro das Lúas

r/Cuxhaven , nº 7 - 36620 - Vilanova de Arousa

Tlfo.: 886 159 230 - FAX.: 886 159 233

e-mail : ies.faro.das.luas@edu.xunta.es

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

-Parachute 3- *Cahier d'exercices* acompañado do CD de audio.

4º ESO:-Parachute 4- *Livre de l'élève*.

-Parachute 4- *Cahier d'exercices* acompañado do CD de audio.

Os libros de texto e os cadernos foron aprobados por Inspección Educativa no curso 2016-17.

Livre du professeur acompañado de documentos varios (CDs para a clase, fichas de avaliación, fichas para atender a diversidade...)

Manuel numérique interactif pour TBI.

DVD de documentos auténticos.

Blogs:

fr1delaeso.blogspot.com

fr2delaeso.blogspot.com

fr3delaeso.blogspot.com

fr4delaeso.blogspot.com

Dicionarios, periódicos, revistas, cómics e vídeos.

Material complementario de reforzo e atención á diversidade.

Páxinas web e blogs.

Material do centro de libre acceso para todas as materias

5.Tratamento dos elementos transversais nas áreas/materias concretados por nivel educativo.

Este centro aposta polo emprego das tecnoloxías como ferramenta para recopilar información e adquirir a competencia dixital, estando ao servizo das novas metodoloxías de aula.

Asemesmo considera fundamental a resolución pacífica de conflitos, polo que opta pola resolución pacífica de conflitos (mediación. TEI, etc..) como ferramenta para solucionar disputas entre iguais.

5.1. TEMAS TRANSVERSAIS

O artigo 4 do Decreto 86/2015, que establece o currículo de Educación Secundaria Obrigatoria na Comunidades de Galicia, suliña a relevancia dos elementos transversais na Programación. Inclúese una serie de contidos que son transversais nas distintas materias, sen prexuízo do seu tratamento específico nalgunha delas: a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, as TIC, o emprendemento, e a educación cívica e constitucional.

Ademais, desde o tratamento dos contidos, as imaxes e os textos, e desde a propia acción educativa, débense fomentar valores como a igualdade entre homes e mulleres, a non discriminación por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, a resolución pacífica de conflitos, a defensa da liberdade, a igualdade, os dereitos humanos e a paz, e o rexeitamento de calquera tipo de violencia. Respecto a isto, queremos suliñar que o Decreto 86/2015, *destaca de forma significativa a* prevención da violencia de xénero, da violencia contra as persoas con discapacidade, da violencia terrorista e de calquera forma de violencia, racismo ou xenofobia. Evitaráanse os comportamentos e os contidos sexistas e os estereotipos que supoñan discriminación por razón da orientación sexual ou da identidade de xénero, favorecendo a visibilidade da realidade homosexual, bisexual, transexual, transxénero e intersexual.

Igualmente, evitaráanse comportamentos e contidos sexistas e estereotipos que supoñan discriminación. Débese contribuír tamén a incorporar elementos relacionados coa educación e seguridade vial, co desenrolo sostible e a protección do medio ambiente, cos riscos de explotación e abuso sexual, e coas situacións de risco derivadas do uso das TIC.

Dunha maneira máis concreta, establecemos as seguintes liñas de actuación:

.-A comprensión lectora e a expresión oral e escrita son parte nuclear do currículo da ESO e trabállanse sistemáticamente en todas as materias. Ademais, o centro incorporou este curso académico unha hora diaria de lecto-escritura para os alumnos de 1º ESO e unha semanal para o resto do alumnado.

Para fomentar o hábito lector, creouse un equipo de biblioteca de alumnos, que dinamiza os seus fondos.

Por outra banda, anualmente asisten ao centro escritores dalgúns obras de lectura, que os alumnos leron previamente, para así poder comentar con eles o seu contido.

Tamén existe un club de lectura de alumnos, repartidos por niveis, e un club de lectura de adultos no que participan pais, nais e membros da comunidade educativa. Todo isto en coordinación co IES A Basella, levando a cabo lecturas e reunións conxuntas así como préstamos de libros.

.-Con respecto á comunicación audiovisual, o centro proxecta no monitor que está situado no corredor diferentes traballos elaborados ben polo equipo de biblioteca ben polo resto da comunidade educativa.

.-O uso das tecnoloxías da información e a comunicación concrétese na creación dun grupo TIC de alumnos. Algún destes alumnos axuda ao equipo de biblioteca na xestión da

súa páxina web.

O centro tamén forma parte do proxecto EDIXGAL, que abastece a 1º e 2º de ESO ESO cun ordenador por alumno.

E por último neste apartado, cabe destacar que contamos coa rede social Twitter eInstagram e somos un centro Google permitiéndonos desta maneira facer uso de todas as súas ferramentas.

.-Para a prevención e resolución pacífica de conflitos, está en funcionamento o proxecto **TEI** (Titoría entre iguais), no que os alumnos de 3º ESO titorizan aos de 1º ESO. Ademais o centro dispón dun grupo de mediación de conflitos coordinado polo Departamento de Orientación.

E tamén contamos co proxecto “**Índice da Paz**”, que valora o nivel de convivencia do centro.

.-Os valores como a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia e, en xeral, o respecto aos dereitos humanos trátanse de forma específica nos días en que se conmemoran oficialmente. Con todo, durante o curso os alumnos encárganse de traballar os contidos dos dereitos humanos e a violencia de xénero en dous tablóns dinámicos situados no corredor.

.-PDI: Este proxecto interdisciplinar céntrase en diferentes contidos educativos como a lectura, a escritura, a creación de imaxes, dixitalización e sinalización ata obter o produto final común. O Centro tentará realizar anualmente un proxecto cooperativo e multidisciplinar con implicación de todo o Centro e os máximos departamentos didácticos, coordinados pola biblioteca escolar.

6. Proxectos e programas nos que participa o centro (Especificación para cada un deles xustificación da necesidade, data de implantación, ...).

6.1 PLAN DE MELLORA DA BIBLIOTECA ESCOLAR (PLAMBE)

O IES faro das Lúas leva facendo un gran esforzo en facer da biblioteca escolar un elemento estratéxico para a innovación pedagóxica que axude a revitalizar as prácticas educativas e a vida cultural dos centros, proporcionando ao profesorado e ao alumnado oportunidade para o emprego de múltiples recursos que permitan unha progresiva autonomía na aprendizaxe.

Ademais, serve de canle para a integración nos centros educativos das tecnoloxías da comunicación que a sociedade vai desenvolvendo, e ofrece a posibilidade de acceso igualitario aos bens culturais, independentemente do estrato económico e cultural de procedencia, actuando como axente de compensación social. Así mesmo, devén nun recurso fundamental para a formación do alumnado nunha sociedade da información que demanda cidadáns dotados de destrezas para a consulta eficaz das distintas fontes informativas, a selección crítica da información e a construción autónoma do coñecemento.

Resulta, tamén, un espazo privilexiado para o achegamento á lectura de textos literarios e informativos, sexa en formato impreso, audiovisual ou multimedia, de forma presencial ou telemática, e para a adquisición paulatina do hábito lector. Por outra parte, a biblioteca escolar é un dos elementos a ter en conta no Plan de integración das tecnoloxías da información e a comunicación dos centros, así como unha fonte de recursos para o desenvolvemento da materia de primeiro curso de ensino secundario obrigatorio, proxecto interdisciplinar.

Participamos no programa PLAMBE dende o ano 2009.

6.2 CONTRATOS PROGRAMA

Os centros docentes, para lograr a equidade e a excelencia na educación, deben desenvolver as capacidades de todo o alumnado conforme as súas posibilidades e circunstancias e, para iso, teñen que organizarse de xeito diferenciado, planificando os seus recursos e desenvolvendo as actuacións necesarias para o logro duns obxectivos concretos nun período de tempo determinado.

Os Centros deben valorar, as súas fortalezas e debilidades e propoñan medidas específicas de actuación e, por outra, que a Administración educativa proporcione os recursos necesarios para o desenvolvemento de proxectos realistas nos que participe a comunidade educativa e as institucións do contorno.

Esta iniciativa consta de 2 actuacións:

1. Reforzo, orientación e apoio (PROA).

Trátase de dar apoio ó alumnado que mostra interese pero que presenta máis dificultades, polo que traballando fóra do horario escolar con profesorado coordinado co resto do Claustro e unha metodoloxía proactiva, mellorará as súas capacidades instrumentais. Impártese dende o ano 2011.

2. Mellora da convivencia e promoción da igualdade nos centros.

A convivencia positiva é un dos alicerces do Centro en un dos eidos que máis esforzos facemos , polo que planificar novas accións anuais financiadas por este acordos coa Consellería é unha dinámica do Centro dende o ano 2011.

6.3 SECCIÓNS BILINGÜES- AUXILIAR DE CONVERSA

Mostrar os idiomas coma unha ferramenta básica do futuro dun cidadán/a é unha competencia imprescindible e no IES Faro das Lúas levamos dende o ano 2008 con sección bilingüe. Ademais programa permítenos solicitar e contar, tódolos anos ata o de agora dende o ano 2009, coa axuda dun auxiliar de lingua inglesa que intervén tendo conversacións en lingua inglesa con tódolos grupos do Centro.

6.4 PLAN PROXECTA: QUEROTE+ e ALIMÉNTATE BEN PROMOCIÓN DE CONSUMO DE FROITA

Participamos no Plan Proxecta (antigamente se ofertaban as súas accións individualmente) dende o 2011 e este plan engloba acción interdisciplinares a través de programas con acordos con outras consellerías e/ou institucións:

1. No programa **Aliméntate ben** tratamos de que o alumnado identifique os hábitos nutricionais saudables e incrementar o consumo de froita e verdura é unha necesidade identificada no noso alumnado.

2. Se ben intentaremos que o **proxecto Quérote+** se desenvolva ao máximo posible de xeito interdisciplinar, contando coas aportacións que se poidan facer en materias como Bioloxía ou Valores Éticos, o núcleo central da formación correrá a cargo das titoras, asesoradas polo Departamento de Orientación que poderá participar directamente nalgunha das actividades. Será na hora de titoría semanal onde se desenvolvan as diferentes tarefas propostas polo programa Quérote + e onde se fará o proxecto final.

6.5 PROGRAMA DE FORMACIÓN PERMANENTE DO PROFESORADO

Dende o ano 2014 estamos traballando no Centro cun PFPP relacionado coa convivencia escolar, polo que a maioría do profesorado recibe ou recibiu formación neste eido. No primeiro ano formámonos no eido na mediación escolar para montar ese servizo no Centro, no seguinte no eido da Titoría entre iguais (TEI) e neste queremos ter formación sobre Educación Emocional.

6.6 MEDIACIÓN ESCOLAR

Dende o ano 2015 o IES Faro das Lúas ten un servizo de mediación escolar entre iguais que axuda a mellorar a convivencia do Centro, ensinado a resolver os conflitos de maneira pacífica. O alumnado ten que solicitar a intervención do equipo e logo hai preparado un protocolo de actuación. Pertencemos a Rede Galega de Centros con mediación escolar de Galicia e facemos anualmente unha xornada de convivencia e intercambio de experiencias.

6.7 TITORÍA ENTRE IGUAIS

Dende o ano 2016 aplicamos no IES Faro das Lúas o programa TEI, co que o alumnado de 1º de ESO é titorizado polo alumnado de 3º de ESO para previr conflitos violentos e acoso no eido escolar. Ó longo do curso realizan diversas actividades de cohesión para mellorar esa relación entre alumnado titor e titorizado.

6.8 PROXECTOS INTERDISCIPLINARES

Dende o ano 2009 lévanse integrando no Centro diversos proxectos interdisciplinares ,coordinados pola Biblioteca, con diversas temáticas e formatos (PDI maioritariamente), que incluso foron premiados (Concurso Proxecta-innovación, ano 2016), confirmando a evolución que está levando o Centro na creación de proxectos integradores de diversas disciplinas para acadar as competencias chave no noso alumnado.

7. Materias de libre configuración (data de autorización XT)

Debemos sinalar unha serie de obxectivos de Centro ademais dos propios do nivel educativo que traballamos, en relación a este apartado da libre configuración a ter en conta á hora de tomar as decisións sobre as materias de libre configuración

- Definir o perfil de alumnado que recibe a súa formación no noso Centro
- Coñecer e valorar as súas carencias e necesidades
- Coñecer e respectar as súas propias demandas
- Procurar a participación dos diferentes sectores da Comunidade Educativa, xa á hora da valoración das necesidades xa na toma de decisións segundo proceda en Galicia, dentro deste grupo de materias atopamos dúas liñas de actuación, cunha carga horaria e cunhas posibilidades diferentes:

1ª. MATERIA DE LIBRE CONFIGURACIÓN AUTONÓMICA: LINGUA GALEGA E LITERATURA.

É competencia exclusiva do ente autonómico e a efectos prácticos para os centros educativos funciona ó xeito dunha materia troncal. De feito, recoñéceselle polo Decreto un “tratamento análogo no centro docente ó da Lingua Castelá e Literatura”. E a súa carga horaria é a seguinte:

1º ESO 2º ESO 3º ESO 4º ESO

CARGA HORARIA

4 horas 3 horas 3 horas 3 horas

2ª. MATERIAS DE LIBRE CONFIGURACIÓN DO CENTRO

Supón para os centros un anaco de autonomía coa posibilidade de definir, nas condicións que determina a propia Consellería, a oferta das materias deste bloque adaptando así a oferta educativa final ó contexto socio-educativo e á tipoloxía de alumnado coa que nos atopamos, por ser o centro educativo o coñecedor máis inmediato e último destes extremos.

No noso Instituto, os cursos onde ten cabida esta libre configuración, a súa carga horaria e as materias que se están a impartir a día de hoxe son:

1º ESO

(1 hora)

Investigación e Tratamento da Información (dende o curso 2015-2016)

2º ESO

(1 hora)

Promoción de Estilos de Vida Saudables(dende o curso 2016-2017)

Consideramos que a elección destas materias non debe ser unha decisión que teña que perpetuarse ó longo do tempo senón que deba existir un procedemento de revisión. Sendo así propoñemos:

1º. MATERIAS SUSCEPTIBLES DE TER CABIDA NO BLOQUE DE MATERIAS DE LIBRE CONFIGURACIÓN:

1º. Afondamento e/ou reforzo dalgunha/as da/as materia/as xa existentes

2º. Materias de libre configuración creadas e ofertadas pola Xunta de Galicia:

- Paisaxe e Sustentabilidade
- Educación Financeira
- Investigación e Tratamento da Información
- Oratoria
- Programación
- Promoción de Estilos de Vida Saudables
- Xadrez
- Igualdade de Xénero
- Obradoiro de Música

3º. Materias de libre configuración de creación do Centro

Cabe a posibilidade de que no noso Instituto creemos materias en relación ás necesidades que observemos no alumnado e as nas propias posibilidades organizativas.

2º. DURACIÓN DA DECISIÓN DA ELECCIÓN DAS MATERIAS DE LIBRE CONFIGURACIÓN NO CENTRO.

Habería que determinar un período mínimo no que unha materia de libre configuración deba estar en funcionamento no centro, de cara a poder determinar con certo rigor se é ou non útil para a formación do alumnado, se cumpre coas expectativas e obxectivos esperados...

Deste xeito poderíamos concluír que unha materia de libre configuración e agás haxa motivos que determinen o contrario, deba estar en funcionamento a lo menos 3 cursos. Nese momento, no último curso, poríase en funcionamento o procedemento sinalado no punto 3º de cara a tomar unha decisión para o seguinte.

Excepcionalmente e de forma transitoria, no caso das materias que están en funcionamento na actualidade, esperaremos ó terceiro curso da materia de 2º da ESO (que entrou en funcionamento no 2016-17) para facer o cambio de ambas materias, da de 1º e da de 2º da ESO (e así evitar o proceso en dous cursos consecutivos).

3º. PROCEDEMENTO PARA A TOMA DA DECISIÓN DA ELECCIÓN ou REVISIÓN DA DECISIÓN DE ELECCIÓN DAS MATERIAS DE LIBRE CONFIGURACIÓN:

Durante o curso e en distintos momentos do mesmo, a Dirección promoverá o debate nos departamentos didácticos sobre esta cuestión.

Durante a 3ª avaliación, haberá un punto na orde do día dunha das reunións da Comisión de Coordinación Pedagóxica na que se trate de xeito específico este punto, procurando o debate sobre a posibilidade de continuar coas materias xa elixidas ou sobre a necesidade da elección dunha nova e

isto en relación ós seguintes criterios:

- as demandas que se vaian observando no alumnado do centro
- as necesidades observadas polo profesorado
- ós informes dos profesores das materias sobre evolución das mesmas
- as conclusións que amosen as enquisas cubertas polo alumnado (ó longo dos tres cursos)
- enquisa ó alumnado (e incluso ás familias) en relación ás súas necesidades e/ou desexos

Tamén habería de valorarse a posibilidade da creación de varias materias de libre configuración que funcionen ó mesmo tempo nun mesmo curso, habida conta de que o número mínimo de alumnado sería de 10 nenos/as.

Unha vez tomada a decisión pola Comisión, esta elevará unha proposta que incluíra o nome da materia e a xustificación da súa inclusión na oferta do centro ó Claustro de Profesores para a súa valoración e aprobación, e posteriormente informar ó Consello Escolar.

8. DEPARTAMENTO DE ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES (DACE).

INTRODUCCIÓN

En consoancia coas actividades académicas, o centro educativo ofrecerá actividades extraescolares e complementarias de carácter voluntario que proporcionen aos alumnos experiencias de aprendizaxe no eido cultural, deportivo e recreativo de acordo ao seu proceso madurativo, e que contribúan ao fomento dos valores relacionados coa socialización, a participación e a cooperación entre iguais.

A realidade social, cultural e económica do noso alumnado que provén na súa maioría do entorno rural, onde a oferta de actividades culturais alleas ao centro é limitada, fai que as actividades complementarias e extraescolares, sexan unha ferramenta idónea para conseguir unha formación integral e plena, así como para aumentar a motivación e o interese do alumnado polo seu propio proceso de aprendizaxe.

Mediante estas actividades pretendemos que os alumnos:

- a) Consigan aprendizaxes nun contexto distinto e atraente.
- b) Adquiran uns valores e actitudes como a tolerancia e o respecto, que son fundamentais tanto para integrarse no medio social como no entorno natural.
- c) Sexan máis autónomos.
- d) Aprendan a utilizar o seu tempo de ocio dun xeito activo e san.

8.3. INTEGRANTES DO DEPARTAMENTO DE ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES (DACE).

Este departamento está composto polo xefe/a de departamento, o profesor encargado da biblioteca (e segundo se especifica no punto 55 da Orde do 1 de agosto de 1997) e tamén se incorporarán para cada actividade concreta, os profesores e alumnos responsables dela, segundo se establece no artigo 63º do citado Regulamento orgánico.

8.4. FUNCÍONS DO DACE.

O departamento de actividades complementarias e extraescolares encargarase de promover, organizar e facilitar as actividades complementarias e extraescolares. Correspóndelle ao xefe/a do departamento as funcións descritas no artigo 66º do *Regulamento orgánico*.

Sen prexuízo do anterior, concretamos neste documento, os seguintes aspectos:

- **Elaborar o Programa Anual de Actividades Complementarias e Extraescolares.** O xefe/a de departamento elaborará este Programa para a súa inclusión na Programación Xeral Anual, contando para iso coas propostas que lle fagan chegar os departamentos didácticos durante o mes de outubro.
- **Organizar as actividades complementarias propias do Centro:** corresponderalle ao xefe/a do departamento coordinar o desenvolvemento destas actividades coa axuda dos demais departamentos didácticos.
- **Promover e coordinar a avaliación das actividades realizadas e integrais na memoria final do Programa de Actividades.**
- **Coordinar a organización da Viaxe de Estudos de 4º ESO, así como a xestión económica das actividades levadas a cabo polo alumnado para o seu financiamento, en estreita colaboración co profesorado participante.**

8. Criterios para deseñar, seleccionar, organizar e avaliar as actividades complementarias e extraescolares. O centro escolar poderá incluír dentro do Proxecto

Educativo de Centro (PEC) as pautas e/ou criterios xerais sobre o uso das tarefas extraescolares na etapa de educación secundaria, de xeito que entronque co adecuado desenvolvemento das competencias clave do alumnado segundo os seus distintos procesos e ritmos de aprendizaxe, atendendo a un principio de progresividade ao longo da etapa educativa.

Este tipo de actividades permite unha maior participación da comunidade educativa na xestión, organización e realización das actividades, desenvolvendo valores relacionados coa socialización, a participación e a cooperación.

As actividades extraescolares promoven no alumnado un sentimento de pertenza ao centro e ao grupo, axudan a conseguir que adquiran unha maior autonomía e responsabilidade na organización do seu tempo libre, favorecendo a autoestima nunha serie de alumnos e alumnas que van mal académicamente e moitas veces estas actividades danlle a oportunidade de destacar respecto os seus compañeiros e compañeiras de maneira positiva.

É preciso promover un tipo de actividades que favorezan a sensibilidade, a curiosidade, a creatividade así como as actividades culturais e deportivas para que os nosos alumnos e alumnas amplíen o seu horizonte cultural, sobre todo tendo en conta que o noso centro atópase nunha zona rural onde a oferta de actividades culturais alleas ao centro son moi limitadas e é a nosa prioridade ampliar o horizonte cultural do alumnado.

Por todo iso, estas actividades deben ter o seu lugar dentro da vida do noso Centro educativo, integrándose adecuadamente no conxunto das actividades educativas e facilitando a participación dos distintos sectores da comunidade educativa na elección, organización, desenvolvemento e avaliación das actividades complementarias e extraescolares.

Cómpre distinguir entre actividades complementarias e extraescolares, as primeiras son organizadas durante o horario escolar de acordo co PEC e que teñen un carácter diferenciado das propiamente lectivas polos recursos que empregan, mentres que as segundas realízanse fóra do horario lectivo buscando a implicación activa de toda a comunidade educativa, como xa se indicou máis arriba, pretendendo lograr a formación integral do alumnado.

CRITERIOS XERAIS

Establécense como criterios xerais para o deseño e a realización das actividades extraescolares os seguintes:

1. As actividades deben estar programadas a comezo de curso polo departamento didáctico correspondente, co fin de poder ser comunicadas ao departamento responsable das mesmas, o departamento de Actividades Extraescolares, e poder así, ser aprobadas previamente polo Consello Escolar, órgano competente para dar luz verde antes da súa aplicación. Departamento que tamén ten a obriga de facer público a través de tódalas vías dispoñibles (páxina web do centro, taboleiros de alumnos e profesores, etc.) a toda a comunidade educativa (profesores, pais, nais, alumnos, etc) as datas e horarios das actividades a realizar.
2. As actividades extraescolares non se deseñarán con carácter exclusivo para ciclos e grupos exclusivos, podendo ser máis transversais á hora de incluír ao alumnado participante.
3. O centro contempla a financiación dunha actividade extraescolar por departamento e curso lectivo sempre e cando dita actividade estea programada dende principio de curso e comunicada nos tempos e formas establecidos no punto 1. O resto de actividades que non sexan financiadas na súa totalidade terán que encaixar co orzamento familiar e dos departamentos organizadores, contemplando o centro as excepcións que se presenten.
4. Obrigatoriedade. As actividades programadas dentro do horario lectivo teñen en principio carácter obrigatorio, salvo excepcións moi específicas, e se un alumno non participa nunha actividade ten a obriga de permanecer no centro.
5. As instalacións do centro poderán ser empregadas por membros da comunidade educativa para a realización de actividades extraescolares fora do horario lectivo. Neste tipo de actividades contémpanse aquelas organizadas pola AMPA coma guitarra, teatro, talleres de lingua ou

informática entre outros, habendo sempre un responsable do coidado das instalacións. Por outra banda, tamén se contempla a utilización libre das instalacións deportivas exteriores para a realización de deporte por parte dos membros da comunidade educativa; así como o uso da biblioteca escolar polas tardes como espazo de estudo e traballo sempre e cando poida haber un responsable que pertenza á Comunidade Educativa.

6. Implicación das familias a título voluntario para participar en actividades didácticas. Nas actividades realizadas fóra do horario lectivo anteriormente sinaladas coma teatro, talleres lingüísticos e música entre outros, as familias poderán ser partícipes das actividades formativas. Ademais, para aproveitar os recursos xa existentes, podería realizarse a través da AMPA unha convocatoria para que calquera membro da Comunidade Educativa poida aportar con carácter voluntario os seus coñecementos de calquera disciplina (coma dominio dun instrumento musical, nativos de linguas estranxeiras...) a outros membros da comunidade (pais, nais, alumnos, etc.). O obxectivo é que poidan participar conxuntamente.

A modo de síntese, ademais dos criterios xa establecidos, é fundamental unha fluída coordinación de tódolos membros da Comunidade Educativa para o bo funcionamento das actividades extraescolares.

8.1 XUSTIFICACIÓN

Segundo a Orde do 1 de agosto de 1997 pola que se dictan instrucións para o desenvolvemento do *Decreto 324/1996 polo que se aproba o Regulamento orgánico dos institutos de educación secundaria e se establece a súa organización e funcionamento*, nos puntos 23 e 24 da citada orde, recóllese o seguinte:

- **Considéranse actividades complementarias** aquelas actividades didácticas que se realizan co alumnado en horario lectivo e que, formando parte da programación, teñen carácter diferenciado polo momento, espazo ou recursos que utilizan. Así cabe considera-las visitas, traballo de campo, viaxes de estudio, conmemoracións e outras semellantes.
- **Considéranse actividades extraescolares** aquelas que, sendo organizadas polo centro, entidades sen ánimo de lucro, asociacións culturais, etc. se realizan fóra de horario lectivo.

8.2. ACTIVIDADES

Podemos establecer a seguinte clasificación de actividades que se realizan no IES Faro das Lúas:

8.5.1 As actividades complementarias conmemorativas especificadas no calendario escolar.

Ao comezar o curso colócase no taboleiro da sala de profesores a relación de conmemoracións de obrigada celebración segundo o calendario escolar. Os departamentos anótanse ao lado dalgunha das conmemoracións asumindo así a coordinación das actividades para esa data.

8.5.2 As actividades complementarias propias do Centro:

- i. **Celebración do Magosto:** coincidindo co San Martiño, é tradición que os alumnos do Centro traian as castañas e madeira para asalas. Os alumnos e alumnas de 4º ESO asumen o labor da preparación das castañas, mentres que o resto practica diversos xogos no exterior.
- ii. **Celebración do Festival de Nadal:** este día realízanse diferentes actividades (proxeccións, teatro, deportes, actividades TEI de cohesión, etc)
- iii. **Celebración do Festival Entroido:** realízase o concurso de coplas de cada grupo, concurso de karaoke, desfiles de disfraces, bailes e entrega de premios.

- iv. **Celebración do Festival de Fin de Curso:** soe festexarse cunha representación a cargo do grupo de teatro do instituto, actividades deportivas, proxección de vídeos de despedida do alumnado de 4º ESO e entrega de orlas.

8.5.3 Actividades complementarias/extraescolares organizadas por cada departamento didáctico.

I. Visitas didácticas a museos, localidades, experiencias ao aire libre, cuxa duración está entre unha mañá e un día enteiro (neste último caso soe ser un martes, pola conveniencia de aproveitar o transporte escolar).

II. Asistencia a Olimpíadas, Rally Matemático e Rally Científico.

III. Organización nos recreos da semana da Ciencia, da semana Matemática, da semana da froita, etc

8.5.4 Viaxes Extraescolares

- a. Viaxe de estudos.
- b. Viaxe de fin de estudos de 4º ESO.

10. Canais de comunicación coas familias e alumnado (modelo unificado de información sobre as programacións, uso da axenda escolar, uso da páxina web, reunión, tutorías país, aula virtual...)

10.1. Xustificación legal

A LODE do 85, (que sigue vixente) regula todos aqueles aspectos relacionados co dereito á participación das familias no proceso educativo dos seus fillos. Este dereito foise concretando ou matizando nas diferentes Leis reguladoras da Educación, e na actualidade, atendendo ó establecido na LOE/LOMCE, na nosa Comunidade autónoma concrétese en:

O Decreto 86/2015, sinala en múltiples ocasións a importancia da comunicación coas familias, no propio art. 6 describeo como dereito e como deber dos pais, nais e/ou titores legais.

– Artigo 6. Participación de padres, madres y tutores/as legales en el proceso educativo

1. De conformidad con lo establecido en el artículo 4.2.e) de la Ley orgánica 8/1985, de 3 de julio, reguladora del derecho a la educación, y en el artículo 6 de la Ley 4/2011, de 30 de junio, de convivencia y participación de la comunidad educativa, los padres, las madres o los/las tutores/as legales deberán apoyar y participar en la evolución del proceso educativo de sus hijos/as o tutelados/as, así como conocer las decisiones relativas a la evaluación y a la promoción, y colaborar en las medidas de apoyo o refuerzo que adopten los centros docentes para facilitar su progreso educativo, y tendrán acceso a los documentos oficiales de evaluación y a los exámenes y documentos de las evaluaciones que se realicen a sus hijos/as o tutelados/as, sin perjuicio del respeto a las garantías establecidas en la Ley orgánica 15/1999, de 13 de diciembre, de protección de datos de carácter personal, y demás normativa aplicable en materia de protección de datos de carácter personal.

2. Los centros docentes promoverán compromisos con las familias y con el propio alumnado, en los que se especifiquen las actividades que unos y otros se comprometen a desarrollar para facilitar el progreso educativo.

- *Artículo 16.* Tutoría y orientación: Recolle a necesidade do traballo do titor/a no mantemento das relacións coas familias

- *No art 21, sobre a avaliación*, topamos tamén outra vía de comunicación coas familias

Al final de cada curso de educación secundaria obligatoria se entregará al padre, a la madre o a los/las tutores/as legales de cada alumno o alumna un consejo orientador, que incluirá una propuesta a padres, madres o tutores/as legales o, en su caso, al alumno o a la alumna del itinerario más adecuado a seguir, así como la identificación, mediante informe motivado, de grado de logro de los objetivos de la etapa y de adquisición de las competencias correspondientes que justifica la propuesta. Si se considerare necesario, el consejo orientador podrá incluir una recomendación a los padres, a las madres o a los/las tutores/as legales y, en su caso, al alumno o a la alumna sobre la incorporación a un programa de mejora del aprendizaje y del rendimiento, o a un ciclo de formación profesional básica.

6. La acción tutorial y la orientación educativa y profesional tendrán un papel relevante en esta etapa. El/la profesor/a tutor/a coordinará la intervención educativa del equipo docente y mantendrá una relación permanente con los padres, con las madres o con los tutores y con las tutoras legales, a fin de garantizar el ejercicio de los derechos reconocidos en el artículo 4.1.d) y g) de la Ley orgánica 8/1985, de 3 de julio, reguladora del derecho a la educación.

Lei 4/2011 de 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa, no Art. 6 establece os dereitos e deberes das nais e pais.

Decreto 8/2015 que desenvolve a lei 4/2011 inclúe entre os obxectivos do Plan de Convivencia (Art.13, apdo f) o de fomentar e facilitar a participación a comunicación e a cooperación das familias no mantemento da convivencia dos centros e incluso fala no artigo 27 da posibilidade da creación de escolas de pais e nais.

2. Reunión inicial

O primeiro contacto coas familias é a reunión inicial ao comezo de cada curso, na que se lles dá a benvida ao centro ou a un novo curso e na que, nunha primeira parte se expoñen aspectos xerais do funcionamento do centro por parte do equipo directivo, para a continuación dar paso ás reunións de cada grupo cos titores/as correspondentes. Recibirán información sobre os horarios de tutoría do profesorado, sobre as canles que poden empregar para obter información sobre calquera aspecto que consideren importante respecto ao curso e sobre as normas básicas de convivencia no centro.

3. Axenda escolar

Ao comezo de cada curso fáiselle entrega ao alumnado de 1º e 2º de ESO dunha axenda que deberán traer tódolos días á clase. Nesta axenda as familias van recibir información acerca de si o alumno/a está facendo as tarefas correspondentes a cada materia, se leva ou non o material necesario e se está tendo unha boa actitude na clase. Cada profesor fará as anotacións oportunas respecto á súa materia. A axenda será revisada polo titor/a e pola familia , e será firmada por ambas partes ao remate de cada mes. Deste xeito, a familia ten constancia de como se está a desenvolver o curso e consideramos que axiliza as citas de tutoría en canto a certos aspectos, pois conta con información diaria do traballo e comportamento do seu fillo/a.

4. Tutorías

É a forma de comunicación máis personalizada. As familias concertan cita para reunirse co titor ou titora correspondente, que recolle información máis pormenorizada entre o profesorado para transmitirla na reunión. Ante calquera dúbida ou cuestión máis específica, tamén poden concertar cita co profesor/a ao que atinxe.

5. Mensaxería

As mensaxes SMS son empregadas para notificar as faltas de asistencia diarias. Unha vez comprobada a asistencia a primeira hora da mañá, envíanse os sms notificando as faltas ás familias correspondentes.

Tamén se empregan sms para notificar as condutas contrarias ás normas.

6. Comunicacions escritas

^ Comunicados para informar sobre actividades extra escolares. A información relativa ás saídas educativas e outras actividades extra escolares enviase por escrito. Deste xeito asegurámonos de que a información sexa recibida por tódalas familias.

^ Comunicados para pedir permisos para a difusión de fotos ou imaxes.

^ Comunicados das condutas contrarias ás normas. Cando un alumno/a é apercibido dunha conduta contraria ás normas, ademais de notificala por sms, esta entrégaselle por escrito para que sexa firmada pola súa familia. Cando esta conduta é reiterativa ou grave convócase á familia a unha reunión co titor/a ou o equipo directivo.

7. Aula virtual

Empregase a plataforma Moodle como un recurso educativo máis, no que ademais de aportar diferentes materiais e enlaces, tamén se emprega como instrumento de avaliación en diferentes materias.

Ademais se está a traballar durante este curso para que exista unha canle de información máis directa para as familias e por iso se están creando os calendarios de aula en Google. A idea é que os alumnos/as colguen neste calendario as tarefas, datas de entrega de traballos, libros ou exames para que deste xeito poidan ser accesibles ás familias e a eles mesmos.

11. Avaliación do alumnado:**11.1. Datos das avaliacións (modelos de actas)****Avaliacións:**

Avaliación inicial: a mediados do mes de outubro.

Segundo o acordado en CCP na avaliación inicial analizaranse os posibles problemas de disciplina que poidan xurdir nos grupos e tomaranse as medidas que o equipo docente crea convintes.

Primeira avaliación: última semana antes das vacacións de Nadal..

Segunda avaliación: última semana antes das vacacións de Semana Santa.

Terceira avaliación: o marcado na orde que regula o calendario escolar de cada ano académico.

Entrega de notas e prazos de reclamacións

Entrega de notas xuño: o marcado na orde que regula o calendario escolar de cada ano académico..

11.2. Avaliación inicial.

Como xa ven explicado no punto anterior a avaliación inicial levouse a cabo o mércores 19 de outubro para os cursos de 1º e 2º e o xoves 20 de outubro para os cursos de 3º e 4º da ESO coa intención de recopilar a máxima información académica e dos factores que poidan interferir no proceso de ensinanza-aprendizaxe dos nosos alumnos. Nesta sesións de avaliación se recorda que alumnado é repetidor para telo en conta no programa de reforzo por alumno repetidor, así coma as adaptacións e os reforzos necesarios en cada curso, aspectos estos que veñen reflectidos no apartado 3 da presente concreción curricular.

11.3. Criterios xerais de promoción do alumnado de curso/etapa EP/ESO/BAC.

Acadará o título de Graduado na Educación Secundaria Obrigatoria no IES Faro das Lúas de Vilanova de Arousa, o alumnado que:

No mes de Xuño, ou ben tras superar as probas extraordinarias de Setembro, teña aprobadas todas as materias da ESO.

Os alumnos/as que, ao rematar o cuarto curso, tras realizar as probas da convocatoria extraordinaria de setembro, teñan cualificación negativa nunha ou en dúas materias, sempre que esas materias non sexan simultaneamente unha das dúas linguas cooficiais e as Matemáticas (*), poderán ser propostos pola xunta de avaliación para a obtención do título de Graduado en Educación Secundaria Obrigatoria, se esta considera que o alumno/a acadou en termos globais as competencias básicas e os obxectivos da etapa.

2. Considérase que o alumnado desenrolou as competencias clave considerando os seguintes puntos:

2.1. Os informes trimestrais desfavorables, se existen, por non desenvolver as competencias básicas en calquera das materias avaliadas negativamente. No caso de existir estes informes, correspóndelle ao profesor/a que imparte a materia a súa elaboración trimestral e envío ao titor/a, Departamento de Orientación e Xefatura de Estudos para que este o poña en coñecemento dos pais de xeito inmediato e por escrito segundo o Modelo do Centro .

2.2. Que o alumno ou alumna realizase as actividades de seguimento para a recuperación das materias suspensas e presentarse aos exames extraordinarios correspondentes con actitude de superación.

3. Se as circunstancias particulares que concorren nun alumno/a no momento de presentarse ao exame extraordinario se determinan como EXCEPCIONAIS pola Xunta de Avaliación. Con respecto a este punto, cómpre por parte do alumno/a, xustificar tales circunstancias documentalmente cos informes oficiais oportunos.

Tamén poderá suceder, que aínda que se contemple a excepcionalidade e que teña tres materias suspensas, a Xunta de Avaliación non considere oportuno concederlle a titulación. É dicir, se concorren a excepcionalidade e tres materias suspensas, non significa automaticamente que ese alumno/a vaia titular.

11.4.Criterios de titulación (ESO-BAC).

Neste apartado só nos centramos na titulación de ESO posto que no noso centro non se imparten estudos correspondentes á etapa de Bacharelato.

11.5.Procedemento para a acreditación de coñecementos previos en Bacharelato

11.6.Protocolo para a elaboración de plans específicos para alumnado que permaneza un ano máis no curso.

Para o alumnado que permaneza un ano máis nun curso existe no centro o **Programa de Reforzo para Alumnado Repetidor** que debe levar cada departamento e que debe ter reflectido na súa programación. Básicamente se trata de afondar naqueles contidos e tarefas nas que se ve que o alumno/a falla máis e por tanto ofrecerlle distintos materiais para a súa comprensión. Desta maneira tamén se lle ofrecen titorías nos recreos para tratar aqueles aspectos que a este alumnado lle costa máis.

11.7.Criterios xerais para tratamento das materias pendentes

Cada departamento didáctico especifica na súa programación cal vai a ser o procedemento a seguir para a recuperación de materias pendentes de cursos anteriores, si ben dende o centro se aproban unha serie de datas para facer exames, que se publican no taboleiro dos alumnos/as e permanecen expostos de forma pública. Asimesmo se publican as notas acadadas nestas convocatorias.

Primeira quenda: última semana xaneiro- primeira febreiro.

Nesta quenda non haberá sesión de avaliación. Poranse as notas nas actas que estarán na sala de profesores.

Segunda quenda: primeiras semanas de maio.

Avaliación de pendentes: Mércores 24 de maio no recreo.

11.8.Procedemento de revisión e de reclamacións ao longo do curso e ás cualificacións finais.

Segundo as instrucións da Consellería.

11.9Criterios xerais do outorgamento de Mencións Honoríficas.

O centro seguirá a normativa específica a este apartado no caso de que exista alumnado que cumpra as condicións para recibir estas mención honoríficas.

CONSELLERÍA DE CULTURA EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

Instituto de Ensino Secundario Faro das Lúas

r/Cuxhaven , nº 7 - 36620 - Vilanova de Arousa

Tlfo.: 886 159 230 - FAX.: 886 159 233

e-mail : ies.faro.das.luas@edu.xunta.es

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

12. Criterios xerais da avaliación da práctica docente e do proceso ensinanza aprendizaxe. Concreción dos indicadores de logro (modelo acta)

Anexo acta avaliación “grupo_ano académico”

Materia	Profesor/a	Os obxectivos, contidos e criterios de avaliación foron axeitados e características e necesidades do alumnado.	As aprendizaxes acadadas polo alumnado foron programadas e necesarias.	As medidas de atención á diversidade aplicadas foron necesarias.	Cumpríuse o desenvolvemento deseñado e programación didáctica.	Houbo un aproveitamento dos recursos do centro.	Os procedementos de avaliación do alumnado foron axeitados e características e necesidades do alumnado.	A coordinación entre as profesoras e os profesores foi adecuada.
Observacións (<i>indícase o nome da materia para a que se fan as observacións</i>)								
Problemas detectados na aula (<i>indícase o nome da materia na que se detectan os problemas</i>)								
Posibles solucións aos problemas detectados.								

13.-Decisións e criterios xerais na elaboración e avaliación das Programacións didácticas (modelo unificado, datas de entrega, datas de revisión, guión revisión ...).

En relación o modelo a seguir polos distintos departamentos á hora de facer as programacións didácticas estableceuse un modelo dado por inspección onde se recollen os puntos básicos que deben conter todas as programacións. Este modelo é o seguinte:

Guións para a elaboración das programacións didácticas

Este guión foi elaborado seguindo as indicacións do DOG Núm. 14 do mércores 29 de xullo de 2015 e os acordos tomados na CCP do 11 de xuño de 2015.

Os párrafos que están noutra cor refírense só as programacións LOMCE (primeiro e terceiro de ESO).

As programacións didácticas incluírán en cada materia, polo menos, os seguintes elementos:

- a) Introducción e contextualización.
- b) Contribución ao desenvolvemento das competencias clave. **Concreción que recolla a relación dos estándares de aprendizaxe avaliábeis da materia que forman parte dos perfís competenciais.**
- c) Concreción, de ser o caso, dos obxectivos para o curso.
- d) **Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliábel de:**
  - 1º. **Temporalización.**
  - 2º. **Grao mínimo de consecución para superar a materia.**
  - 3º. **Procedementos e instrumentos de avaliación.**
- e) Concrecións metodolóxicas que require a materia.
- f) Materiais e recursos didácticos que se vaian utilizar.
- g) Criterios sobre a avaliación, cualificación e promoción do alumnado.
- h) Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente.
- i) Organización das actividades de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes.
- k) Deseño da avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados.
- l) Medidas de atención á diversidade.
- m) Concreción dos elementos transversais que se traballarán no curso que corresponda (incluírase neste punto as contribucións ao plan TIC, plan de Convivencia, proxecto lector, e todos os outros proxectos nos que participa o instituto).
- n) Actividades complementarias e extraescolares programadas por cada departamento didáctico.
- ñ) Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das programacións didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de mellora.

Unha vez entregadas vía correo electrónico as programacións son revisadas polo equipo directivo nas seguintes dúas semanas, e posteriormente son mandadas a inspección.